

Opinia Komitetu Regionów „Polityka rozwojowa UE na rzecz wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu i zrównoważonego rozwoju – zwiększenie skuteczności polityki rozwojowej UE”

(2011/C 192/03)

KOMITET REGIONÓW

- Zgadza się z Komisją, że mimo postępów w określonych obszarach społecznych wciąż daleko do urzeczywistnienia celów rozwoju, do których zobowiązała się wspólnota międzynarodowa ponad dziesięć lat temu w ramach deklaracji milenijnej.
- Uważa, że większą uwagę należy poświęcić czynnikom związanym z dostępnymi zasobami finansowania rozwoju, przy jednoczesnym wywiązaniu się z zobowiązań dotyczących pomocy, wspieraniu uruchamiania środków wewnętrznych w krajach rozwijających się i wzmacnianiu ich struktur podatkowych, zwalczaniu korupcji, wspieraniu walki z oszustwami podatkowymi, ucieczką kapitału i nielegalnymi przepływami finansowymi oraz wspieraniu nowych źródeł finansowania.
- Ubolewa nad faktem, że Komisja Europejska, mimo iż uznaje kluczową rolę władz lokalnych i regionalnych w kontekście pomocy rozwojowej i programów współpracy, nie uwzględniła w zielonej księdze coraz większej roli, jaką władze tego szczebla odgrywają w skutecznej i cieszącej się społecznym poparciem polityce współpracy UE. Dlatego wzywa do nadania władzom lokalnym i regionalnym bardziej znaczącej roli w propagowaniu rozwoju obejmującego jak największą liczbę osób, ustanawianiu instytucji skutecznie sprawujących rządy w krajach rozwijających się i wprowadzeniu zrównoważonego z punktu widzenia środowiska naturalnego modelu energetycznego.
- Oczekuje, że przegląd europejskiej polityki rozwojowej i europejski konsensus będą zgodne z kierunkiem wskazanym w komunikacie: „Władze lokalne: podmioty rozwoju”, gdzie podkreśla się pozycję, rolę i wartość dodaną wspomnianych władz w tych obszarach i polityce. W tym kontekście, a także w celu wspierania wymiany doświadczeń i udostępnienia forum umożliwiającego władzom lokalnym i regionalnym wyrażanie stanowiska politycznego w obszarze współpracy na rzecz rozwoju, KR zobowiązuje się nadal ściśle współpracować z Komisją Europejską przy organizacji dorocznej konferencji na temat zdecentralizowanej współpracy.

Sprawozdawca	Jesús GAMALLO ALLER (ES/PPE), dyrektor generalny ds. stosunków zewnętrznych i stosunków z Unią Europejską w rządzie regionu Galicja (Hiszpania)
Dokument źródłowy	Zielona księga „Polityka rozwojowa UE na rzecz wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu i zrównoważonego rozwoju – zwiększenie skuteczności polityki rozwojowej UE” COM(2010) 629 wersja ostateczna

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Uwagi ogólne

1. Zgadza się z Komisją, że mimo postępów w określonych obszarach społecznych wciąż daleko do urzeczywistnienia celów rozwoju, do których zobowiązała się wspólnota międzynarodowa ponad dziesięć lat temu w ramach deklaracji milenijnej.

2. Podziela zdanie Komisji w kwestii potrzeby poprawy wartości dodanej i skuteczności polityki rozwojowej UE, tak aby urzeczywistnić milenijne cele rozwoju. Jego zdaniem kwestia ta nabiera szczególnej wagi w kontekście poważnego kryzysu gospodarczego, z jakim boryka się obecnie większość donatorów.

3. Ubolewa nad faktem, że w zielonej księdze nie dość głęboko analizuje się kryteria niezbędne do identyfikacji wartości dodanej prowadzonych przez UE działań w zakresie współpracy, nie poświęca się szczególnej uwagi potrzebie przeprowadzania coraz bardziej szczegółowej oceny skutków dotychczasowych osiągnięć i nie przedstawia sposobów na rozbudowanie agendy paryskiej, programu działania z Akry oraz zobowiązań wynikających z Konsensusu europejskiego w sprawie rozwoju i kodeksu postępowania UE.

4. Uważa, że większą uwagę należy poświęcić czynnikom związanym z dostępnymi zasobami finansowania rozwoju, przy jednoczesnym wywiązaniu się z zobowiązań dotyczących pomocy, wspieraniu uruchamiania środków wewnętrznych w krajach rozwijających się i wzmocnieniu ich struktur podatkowych, zwalczaniu korupcji, wspieraniu walki z oszustwami podatkowymi, ucieczką kapitału i nielegalnymi przepływami finansowymi oraz wspieraniu nowych źródeł finansowania.

5. Jest przekonany, że ukierunkowana pomoc, której efekty są systematycznie monitorowane i oceniane, jest niezwykle cenna. To inwestycja w wolność i sprawiedliwość, jako że przyczynia się do kształtowania społeczeństw bardziej sprawiedliwych i silniej zakorzenionych w poszanowaniu praw człowieka; to także inwestowanie w szansę na rozwój i dobrobyt, bowiem w świecie współzależności rozwój jednych państw wpływa na stabilność i dynamizm pozostałych; to wreszcie inwestycja w bezpieczeństwo poprzez wyciszenie napięć i lepsze sprawowanie rządów na poziomie międzynarodowym.

6. Podkreśla, że pomoc międzynarodowa to tylko jeden z czynników, które mogą uruchomić procesy rozwoju w krajach najbiedniejszych. Zmusza to do poprawy spójności

strategii stosowanych przez donatorów i do takiego kształtowania ram prawnych regulujących transakcje międzynarodowe oraz dopłaty do rolnictwa w bogatych krajach, by umożliwić jak najbardziej równomierne rozłożenie wynikających z globalizacji szans na rozwój. Ubolewa jednak nad faktem, że choć kwestie te są przedmiotem dyskusji na zebraniach liderów państw w ONZ i w grupie G-20, nie zostały odpowiednio uwzględnione w zielonej księdze.

7. Ubolewa nad faktem, że Komisja Europejska, mimo iż uznaje kluczową rolę władz lokalnych i regionalnych w kontekście pomocy rozwojowej i programów współpracy, nie uwzględniła w zielonej księdze coraz większej roli, jaką władze tego szczebla odgrywają w skutecznej i cieszącej się społecznym poparciem polityce współpracy UE. Dlatego wzywa do nadania władzom lokalnym i regionalnym bardziej znaczącej roli w propagowaniu rozwoju obejmującego jak największą liczbę osób, ustanawianiu instytucji skutecznie sprawujących rządy w krajach rozwijających się i wprowadzeniu zrównoważonego z punktu widzenia środowiska naturalnego modelu energetycznego.

8. Oczekuje, że przegląd europejskiej polityki rozwojowej i europejski konsensus będą zgodne z kierunkiem wskazanym w komunikacie: „Władze lokalne: podmioty rozwoju”, gdzie podkreśla się pozycję, rolę i wartość dodaną wspomnianych władz w tych obszarach i polityce. W tym kontekście, a także w celu wspierania wymiany doświadczeń i udostępnienia forum umożliwiającego władzom lokalnym i regionalnym wyrażanie stanowiska politycznego w obszarze współpracy na rzecz rozwoju, KR zobowiązuje się nadal ściśle współpracować z Komisją Europejską przy organizacji dorocznej konferencji na temat zdecentralizowanej współpracy.

9. Przypomina opinię Komitetu Regionów (CdR 116/2010) pt. „Pakiet wiosenny: plan działań UE na rzecz realizacji milenijnych celów rozwoju”, w której przewidziano ewentualne rozważenie możliwości, aby każdy ze stu tysięcy samorządów regionalnych i lokalnych, z poszanowaniem stosownego prawodawstwa krajowego, podjął decyzję o dobrowolnym przeznaczeniu co najmniej 1 euro na mieszkańca na pomoc rozwojową. Władze regionalne i lokalne, które nie prowadzą bezpośrednio działań w zakresie współpracy zdecentralizowanej, mogłyby przekazywać swój wkład funduszu pomocy rozwojowej samorządów lokalnych, tak jak obecnie dzieje się to w Hiszpanii. Działania, które przyczyniają się pośrednio do rozwoju (na przykład te, które dotyczą uwrażliwiania społeczeństwa na ubóstwo na świecie) mogłyby również być ujęte w tym wkładzie.

Poprawa skuteczności strategii rozwojowych

10. Zgadza się z Komisją, że wskazane jest, by pomoc koncentrowała się „na obszarach, w odniesieniu do których bezsprzecznie można dowieść jej wartości dodanej”. Uważa jednak, że nie wymienia się kryteriów ani wskaźników pozwalających jednoznacznie ustalić sposób pomiaru wkładu wartości dodanej UE w jej politykę współpracy.

11. Popiera zalecenie Komisji wzmocnienia i usprawnienia procedur oceny skutków polityki współpracy UE oraz sugeruje, że jest to dziedzina, w której UE może wprowadzić udoskonalenia będące wynikiem zastosowania nowych, solidniejszych i jeszcze niezbadanych przez UE technik oceny („randomized evaluation”). Działania te należy również podjąć w obszarze współpracy zdecentralizowanej.

12. Zgadza się z Komisją, że priorytetem powinien być cel „wzrostu gospodarczego na rzecz rozwoju społecznego”, co najmniej z dwóch powodów: 1) by skorygować błędy popełnione w ubiegłych latach w dziedzinie pomocy, kiedy zwracano uwagę głównie na wymiar społeczny rozwoju, trudny do utrzymania bez postępu gospodarczego sprzyjającego integracji; 2) ze względu na wpływ, jaki obecny kryzys wywiera na potencjał wzrostu gospodarczego, ograniczanie ubóstwa i tworzenie miejsc pracy w gospodarkach wielu krajów rozwijających się.

13. Przypomina jednak, że wzrost i rozwój nie są synonimami oraz że rozwój to nie tylko zwiększanie zdolności produkcyjnej, ale także propagowanie dorobku społecznego i dystrybucja dóbr na danym obszarze poprzez zrównoważony rozwój lokalny i regionalny, zachodzący na całym terytorium i dostępny dla najuboższych.

14. Przypomina, że kluczowe znaczenie dla rozwoju na szczeblu lokalnym i regionalnym ma udział władz samorządowych, odgrywających niezastąpioną rolę na drodze do trwałego lokalnego wzrostu gospodarczego.

15. Zgadza się z Komisją, że wzmocnienie instytucji krajów partnerskich oraz poprawa ich skuteczności i prawomocności jest jednym z najważniejszych zadań każdej strategii rozwojowej, ponieważ dzięki temu następuje poprawa warunków sprawowania rządów w trakcie procesu zmian gospodarczych i społecznych.

16. Zachęca jednak Komisję do przyjrzenia się z bliska negatywnym skutkom, jakie dla jakości instytucji ma uzależnienie od pomocy, a także do zwiększenia znaczenia zadań związanych ze zdecydowanym zwalczaniem korupcji oraz wzmocnieniem struktur podatkowych krajów rozwijających się, nie tylko dlatego, że poprawiłoby to jakość ich instytucji, ale także ze względu na zmniejszenie zależności od pomocy i zwiększenie zdolności do uruchamiania środków wewnętrznych.

17. Podkreśla również kluczową rolę procesów decentralizacji w zwiększaniu prawomocności i skuteczności instytucji. Procesy takie służą zbliżeniu rządu do obywateli i zakorzenieniu w społeczeństwie wartości demokratycznych.

W propagowaniu tych procesów kluczową rolę powinny odgrywać władze lokalne i regionalne, czego jednak nie uwzględnia zielona księga.

18. Zgadza się z Komisją, że osiągnięcie pewnego poziomu bezpieczeństwa stanowi warunek rozwoju. Zmusza to donatorów do przyjrzenia się związkom między planami w zakresie bezpieczeństwa i planami na rzecz rozwoju, ponieważ zagadnienia te są ze sobą powiązane. Należy wzmocnić instytucje oraz propagować prawa człowieka i spójność społeczną w państwach o słabych rządach, ustanawiając mechanizmy wczesnego ostrzegania i dyplomacji prewencyjnej. Wzywa jednak Komisję do lepszego wyjaśnienia zależności między kompetencjami organów odpowiedzialnych za współpracę i organów zajmujących się działaniami zewnętrznymi w UE.

19. Zgadza się z Komisją, że „bardziej systematyczna i skuteczna koordynacja” europejskich donatorów jest niezbędnym warunkiem zwiększenia skuteczności pomocy i popiera wniosek, który Komisja ma przedstawić Radzie w 2011 r. w celu synchronizacji krajowych cykli programowania. Przypomina także, że poprawa koordynacji pomocy stanowi jedną z zasad określonych w agendzie paryskiej, dotyczących zwiększenia skuteczności pomocy. Jest to również element Konsensusu europejskiego w sprawie rozwoju oraz zasada przyświecająca tekstom ustanawiającym UE (Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, Traktat z Maastricht i Traktat z Lizbony).

20. Ubolewa jednak nad faktem, że w zielonej księdze nie wspomina się o kwestii, która uzupełnia koordynację i niesie ze sobą spory potencjał, a mianowicie o potrzebie przyspieszenia podziału zadań między europejskimi donatorami. Należy tu rozpatrzyć podział zadań zarówno pomiędzy donatorami krajowymi, jak i między nimi a donatorami na szczeblu niższym niż krajowy (lokalnym i regionalnym). Ci ostatni pełnią już ważną funkcję w różnych unijnych systemach współpracy. Dlatego Komitet wzywa Komisję do utworzenia punktów wsparcia władz lokalnych i regionalnych w ramach Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych i DG DEVCO, zarówno w UE, jak i w krajach partnerskich. Uważa, że konieczne jest ustanowienie specjalnej linii finansowania dla władz lokalnych i regionalnych UE.

21. Uważa, że dla potrzeb odpowiedniego podziału prac w zielonej księdze należy wspierać włączenie do polityki pomocowej UE podejścia opierającego się nie tylko na celach, ale także na podmiotach i podziale odpowiedzialności między nimi. Podejście takie uwypukliłoby wkład władz lokalnych i regionalnych we wzbogacenie i skuteczność polityki współpracy.

22. Przypomina, że pomoc stanowi tylko jeden z elementów publicznej polityki donatorów, która wpływa na możliwości rozwoju w krajach partnerskich. Z tego powodu głównym celem polityki UE na rzecz rozwoju jest zwiększenie spójności poszczególnych obszarów polityki publicznej. Jest to również zasada głęboko zakorzeniona w UE (Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, Traktat z Maastricht i Traktat

z Lizbony). Sprawozdania, w których Komisja co roku ocenia postępy poczynione przez państwa członkowskie (i samą Komisję) odnośnie do podstawowych aspektów sektorowych dotyczących spójności polityki, stanowią cenny instrument pozwalający na postęp i określenie odpowiedzialności w tej dziedzinie. Komitet podkreśla w tym kontekście znaczenie kontynuowania reformy wspólnej polityki rolnej, tak by zapewnić, że polityka ta nie będzie miała niekorzystnego wpływu na realizację celów unijnej polityki rozwojowej.

23. Pragnie podkreślić, że kontakty nawiązane między samorządami lokalnymi w Europie i ich odpowiednikami w krajach korzystających z pomocy umożliwiają dokonywanie konkretnych postępów we wdrażaniu zasady upodmiotowienia, która jest sednem deklaracji paryskiej i nie powinna pozostawać na poziomie stosunków między państwowych.

24. Pragnie podkreślić potrzebę poszanowania podstawowych zasad unijnych umów handlowych, tj. zachowania wymogów związanych z zasadą pochodzenia produktów z krajów partnerskich, mimo że kwestia ta mogłaby być częścią porozumień stowarzyszeniowych. Należy ocenić ewentualne szkody, jakie uchylenie tych przepisów mogłoby mieć dla prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego, a także możliwe korzyści dla zrównoważonego rozwoju w tych krajach płynące ze wspierania całkowicie lokalnej produkcji.

25. Zgadza się z Komisją, że wsparcie budżetowe nie stanowi panaceum, dlatego powinno być stosowane po przeprowadzeniu dokładnej analizy warunków panujących w danym kraju. Przypomina jednak, że wsparcie budżetowe umożliwia instrumentalizację pomocy, co sprzyja koordynacji donatorów i odpowiedzialności krajów partnerskich za własny rozwój. Te dwa cele powinny wspierać zastosowanie tej formuły, jeżeli istnieją ku temu odpowiednie okoliczności.

26. Ponownie wyraża zainteresowanie wzmocnieniem współpracy pomiędzy Komitetem Regionów a Komisją Europejską w obszarze polityki zdecentralizowanej współpracy na rzecz rozwoju. Podkreśla ponadto potrzebę dalszych wysiłków na rzecz wykorzystania przez państwa członkowskie oraz wszystkie władze lokalne i regionalne UE Atlasu współpracy zdecentralizowanej, opisującego działania w tym obszarze finansowane przez władze lokalne i regionalne UE. Podkreśla także użyteczność portalu zdecentralizowanej współpracy na rzecz rozwoju, który przyczyni się do ustanowienia bliższych kontaktów partnerskich w tym obszarze, skuteczniejszego udzielania pomocy oraz uniknięcia dublowania projektów.

27. Uważa, że UE musi w większym stopniu uwzględnić nie tylko wkład finansowy władz lokalnych i regionalnych, ale także znaczną wartość dodaną, jaką wnoszą regiony lub terytoria w niektórych specjalistycznych dziedzinach. Zdobyte doświadczenie i wiedza na temat kwestii, które mogą dostarczyć rozwiązań dostosowanych do potrzeb partnerskich krajów trzecich, nadają tym regionom wartość dodaną z punktu widzenia współpracy w takich dziedzinach, jak pomoc administracyjna, zagospodarowanie przestrzenne, edukacja, ochrona ludności, bezpieczeństwo żywnościowe dzięki rolnictwu i rybołówstwu, odnawialne źródła energii, woda, środowisko naturalne, nauka

o morzu oraz B&R w dziedzinie rozwoju. Dotyczy to zwłaszcza regionów najbardziej oddalonych, które jako aktywne obszary przygraniczne i reprezentacja UE na świecie mogą zwiększyć skuteczność europejskiej polityki rozwojowej.

Polityka rozwojowa jako katalizator zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu

28. Zgadza się, że polityka pomocy powinna wspierać zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu wzrost gospodarczy. Ubolewa jednak, że w zielonej księdze nie wspomina się o dwóch niezbędnych do osiągnięcia tego celu kwestiach. Pierwsza z nich dotyczy konieczności propagowania odpowiedniej redystrybucji korzyści płynących z postępu oraz rozdysponowania dochodów zgodnie z kryteriami sprawiedliwości uważanymi za społecznie pożądane. Pewien poziom sprawiedliwości jest niezbędny dla zagwarantowania stabilności, zakorzenienia instytucji i promowania wzrostu służącego jak największej liczbie osób. Drugim aspektem jest potrzeba wzmocnienia struktur podatkowych poszczególnych państw oraz zapobiegania oszustwom, ucieczce kapitału i nielegalnym przepływom finansowym, które zmniejszają ograniczone już środki własne krajów rozwijających się i ograniczają ich możliwości rozwoju.

29. Zwraca jednak uwagę na fakt, że rozwój to nie tylko wzrost; wpisuje się w niego także rozwój dorobku społecznego, tworzenie instytucji oraz zmiany społeczne i produkcyjne zachodzące w tych krajach. Celem powinno być więc wspieranie zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, który pozytywnie wpływałby na proces rozwoju na danym terytorium.

30. Podkreśla znaczenie równouprawnienia płci dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju w krajach partnerskich. Reformy zmierzające do tego, by dziewczęta i kobiety mogły w pełni wykorzystywać swój potencjał w społeczeństwie – bez dyskryminacji i zagrożenia przemocą – to nie tylko zasadnicza kwestia praw człowieka, ale także najbardziej skuteczny sposób rozwijania gospodarki w tych krajach.

31. Uznaje, że w celu utworzenia silnych i prawomocnych instytucji należy przypisać ważniejszą rolę aspektom związanym z dystrybucją środków, powiązanych z rozdzieleniem korzyści ze wzrostu, szansami i współdecydowaniem w tych krajach, przy jednoczesnym przyspieszeniu procesów decentralizacji, które przybliżyłyby instytucje do obywateli. Dlatego należy wzmocnić zdolności zarządzania władz lokalnych i regionalnych w krajach partnerskich, idąc za przykładem takich programów jak TAIEK lub Erasmus. Przyczyniłoby się to do lepszego wykorzystania funduszy przeznaczonych na współpracę. Komitet zwraca się także do Komisji o uruchomienie programów sektorowego wsparcia budżetowego, które ułatwiłyby dostęp do środków władzom lokalnym i regionalnym w krajach rozwijających się.

32. Uznaje dobrą politykę edukacyjną za jeden z najważniejszych aspektów rozwoju i zachęca UE, by jednym z filarów swojej polityki współpracy na rzecz rozwoju uczyniła wspieranie edukacji w tych krajach.

33. Przypomina także, że by osiągnąć ten cel należy promować i wspierać, w odpowiednich przypadkach, procesy decentralizacji w krajach partnerskich, przestrzegając jednocześnie zasady pomocniczości podczas podziału kompetencji. Decentralizacja stanowi odpowiedni sposób demokratyzacji państw i silniejszego osadzenia ich w rzeczywistości społecznej. Jest także niezbędna do tego, by proces rozwoju zachodził na całym obszarze i we wszystkich sektorach społecznych.

Zrównoważony rozwój

34. Zgadza się z zawartymi w zielonej księdze uwagami na temat znaczenia kwestii związanych z walką ze zmianą klimatu i wspieraniem różnorodności biologicznej we wszystkich strategiach rozwoju. Przypomina także, że zmiana klimatu i inne wyzwania ekologiczne stanowią dla niektórych krajów rozwijających się szansę na postęp dzięki zidentyfikowaniu zasobów naturalnych i ekologicznych. Zobowiązanie, które UE przyjęła na siebie w Kopenhadze, a następnie w Cancún, wskazuje na znaczenie przypisywane temu wymiarowi procesów rozwoju, a także na potrzebę wspierania podejmowanych przez kraje partnerskie działań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków.

35. Ubolewa nad faktem, że zielona księga nie przedstawia pełniejszej wizji roli władz szczebla niższego niż krajowy (lokalnych i regionalnych) w opracowywaniu solidnej strategii środowiskowej. Odgrywają one kluczową rolę we wdrażaniu zrównoważonych strategii w zakresie gospodarki wodnej i gospodarowania odpadami, dostaw energii i ochrony szczególnie narażonych obszarów środowiska naturalnego.

36. Zgadza się, że kluczowym komponentem każdej strategii rozwoju zrównoważonego pod względem ochrony środowiska jest przyjęty w danym państwie model energetyczny. Należy w związku z tym propagować szersze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Stwierdza, że doświadczenia UE w tej dziedzinie mogą być użyteczne dla krajów rozwijających się oraz uważa, że w niektórych z nich panują specjalne warunki regulujące rozwój tego rodzaju energii.

37. Wnosi o podpisanie międzynarodowego porozumienia między burmistrzami i regionami, by w kontekście wspólnych programów i z pomocą odpowiedniego, specjalnego instrumentu finansowego zapewnić energię wszystkim obywatelom.

38. Wzywa do uzupełnienia celu, jakim jest zmiana modelu energetycznego (na korzyść odnawialnych źródeł energii), innym celem ukierunkowanym na poprawę infrastruktury energetycznej w danym kraju i udostępnienie jej na odpowiednich warunkach grupom znajdującym się w najmniej korzystnej sytuacji.

Rolnictwo i bezpieczeństwo żywnościowe

39. Zgadza się z Komisją, że rozwój obszarów wiejskich i bezpieczeństwo żywnościowe to podstawowe wymiary procesu rozwoju, ze względu na ich wpływ na sektor odgrywający kluczową rolę w procesach wzrostu i zmian gospodarczych w krajach najbiedniejszych. Wpływają one także na korzystanie z podstawowego prawa do właściwego odżywiania się, które z kolei ma wpływ na inne prawa (takie jak zdrowie, edukacja lub praca) oraz na stopień niezależności tych krajów na arenie międzynarodowej.

40. Zauważa, że obecny kryzys przyniósł ze sobą nadmierny wzrost cen surowców, w tym także żywności, co bardzo poważnie wpłynęło na warunki dostaw w krajach najbiedniejszych, z których wiele importuje wszystkie produkty spożywcze, szczególnie w Afryce subsaharyjskiej. Podkreśla także, że konsekwencją tego zjawiska może być utrata zdobytego wcześniej dorobku społecznego.

41. Uważa, że obecna sytuacja powstała w wyniku czterech czynników: 1) stymulacji popytu ze strony intensywnie rozwijających się, dużych krajów dokonujących olbrzymich operacji kupna tego rodzaju produktów na skalę międzynarodową; 2) niedostatecznego zaangażowania krajów bogatych i niewystarczających inwestycji publicznych w krajach rozwijających się na przestrzeni ostatnich lat, jeśli chodzi o pożądane inwestycje w rozwój obszarów wiejskich; 3) działań spekulantów, dla których tego rodzaju produkty są opłacalnym sposobem przechowywania aktywów; oraz 4) skutków szkód wyrządzonych w środowisku naturalnym dla żyzności ziem i produktywności rolnictwa.

42. Ostrzega przed popełnieniem w polityce współpracy UE tych samych błędów co w przeszłości i żąda, by przy określaniu strategii pomocy międzynarodowej priorytetowo traktowano rozwój obszarów wiejskich i bezpieczeństwo żywnościowe w krajach partnerskich. Przypomina w tym kontekście o dużym doświadczeniu UE w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, polityki rolnej i wsparcia bezpieczeństwa żywnościowego, z którego mogą skorzystać kraje rozwijające się.

43. Domaga się również uwzględnienia potencjału i doświadczenia regionów. Władze lokalne i regionalne mają doświadczenie w zakresie projektowania podstawowych infrastruktur dystrybucji żywności, badań produktywności gleby, dostosowania upraw do warunków panujących na danym terenie, opieki nad delikatnymi ekosystemami lokalnymi oraz opracowywania planów gwarantujących zaopatrzenie ludności. Pożądana jest więc obecność i bardziej znacząca rola tych władz w polityce współpracy UE.

Bruksela, 11 maja 2011 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO